

Kvantová, atómová a subatómová fyzika

ATÓM VODÍKA - VÝCHODISKÁ ATÓMOVEJ FYZIKY

ILUSTRACNÉ PROBLÉMY

6.10.2021

Príklad 1. *Odvodte z Bohrovho modelu vzťah pre polomer dráhy elektrónu, jeho rýchlosť, celkovú energiu, kinetickú energiu, potenciálnu energiu a frekvenciu obehu, periódu obehu ak predpokladáte že elektrón je v stave charakterizovanom kvantovým číslom n .*

Príklad 2. *Do akej minimálnej vzdialenosti sa priblíži alfa častica o energii 7,7 MeV k jadrú zlata?*

Príklad 3. *Na akú minimálnu vzdialenosť sa priblíži alfa častica s kinetickou energiou 40 keV k jadrú atómu a) olova ${}_{82}\text{Pb}$, b) lítia ${}^7_3\text{Li}$, ktoré boli pred priblížením častice v pokoji?*

Príklad 4. *Alfa častica s hybnosťou 53 MeV/c sa rozptýlila o uhol 60° v coulumbickom poli jadra atómu U. Vypočítajte zámernú vzdialenosť.*

Príklad 5. *Alfa častica o kinetickej energii 2 MeV nalieta na jadro olova, ktoré je v klude, so zámernou vzdialenosťou 90 fm. Vypočítajte zmenu hybnosti alfa častice.*

Príklad 6. *Ukážte, že do uhlu medzi 60° a 90° sa fóliou rozptýli dvakrát toľko častíc ako o uhol 90° a viac.*

Príklad 7. *Alfa častica s kinetickou energiou $T = 0.5$ MeV sa rozptýlila pod uhlom $\theta = 90^\circ$ v coulombovskom poli jadra atómu ortuti. Určte minimálnu vzdialenosť, na ktorú sa častica priblížila k jadrú.*

Príklad 8. *Akou silou sa navzájom priťahujú jadro a elektrón na prvej dráhe Bohrovho modelu atómu vodíka? Koľkokrát je táto sila väčšia než sila gravitačná, ktorou navzájom pôsobia jadro a elektrón?*

Príklad 9. *Mión môže byť zachytený protónom, pričom vzniká miónový atóm. Mión je častica, ktorá je skoro rovnaká ako elektrón, odlišuje sa len svojou hmotnosťou, ktorá je $105,7$ MeV/c².*

- Vypočítajte Bohrov polomer prvej dráhy miónového atómu*
- Vypočítajte energiu najnižšieho stavu miónového atómu*
- Aká je najkratšia vlnová dĺžka Lymanovej série miónového atómu?*

Príklad 10. *Určte vzdialenosť medzi časticami, väzbovú energiu a Lymanovu hranu pre pozitronium, ktoré je zložené z elektrónu a pozitronu obiehajúcich okolo spoločného ťažiska.*

Príklad 11. *Nájdite vlnovú dĺžku spektrálnej čiary odpovedajúcej prechodu vodíka zo stavu $n = 6$ do stavu $m = 3$.*